

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 lipca 2017 r. powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o nakazanie pozwanemu S. P. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w T. aby zapłacił na rzecz powódki kwotę 105.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, naliczonymi od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W przypadku wniesienia przez pozwanego sprzeciwu powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 105.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, naliczonymi od dnia 20 stycznia 2017 r. od dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Powódka podała, że swoje roszczenia wywodzi z faktu zawarcia z pozwanym umowy sprzedaży pojazdu – samochodu osobowego marki S. (...), rok produkcji 2014, nr nadwozia (...), zgodnie z fakturą VAT nr (...) z dnia 12 września 2014 r., który powódka nabyła od pozwanego za kwotę 105.000 zł brutto. Powódka powołuje się na wadę prawną pojazdu, podając, że w dniu transakcji auto pochodziło z kradzieży i konieczność zwrotu auta do pierwotnego właściciela.

(pozew k. 3-6)

Nakazem zapłaty z 30 października 2017 r. wydanym w sprawie X GNC 1421/17 Sąd Okręgowy nakazał pozwanemu S. P., aby zapłacił stronie powodowej kwotę 105.000,00 złotych wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.929,50 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia niniejszego nakazu, albo wniósł w tymże terminie do tutejszego Sądu sprzeciw.

(nakaz k. 49)

Sprzeciwem z dnia 21 listopada 2017 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powództwo kwestionuje co do zasady, ale również co do wysokości, bowiem powódka jako podstawę złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy przywołała okoliczność – zakwalifikowaną jako wadę prawną – polegającą na tym, że pojazd pochodzi z kradzieży, co pozwany kwestionuje.

Pozwany podniósł zarzut z przepisu art. 169 k.c., wskazując, że na zasadzie przywołanej normy prawnej doszło do przeniesienia własności spornego pojazdu, co wyklucza skuteczność oświadczenia powódki.

Pozwany podniósł wreszcie, że od daty zawarcia umowy sprzedaży powódka miała możliwość korzystania z przedmiotowego pojazdu, a nadto pojazd ten uległ zużyciu, co uzasadniałoby konieczność rozliczenia korzystania z przedmiotu umowy i zużycia rzeczy, a więc obniżenia kwoty roszczenia.

(sprzeciw k.54-57)

Na rozprawie bezpośrednio poprzedzającej wyrokowanie pełnomocnik powoda wniósł i wywodził jak w pozwie, nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(głosy stron protokół rozprawy z 6.02.2020 r. czas nagrania: 00:01:33-00:06:39 k. 484-484v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 sierpnia 2014 r. pozwany S. P. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w T. nabył od B. L. (...) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe w R. samochód osobowy marki S. (...), rok produkcji 2014, nr VIN: (...) za kwotę 85.000,00 zł.

Pozwany kupił nowy samochód od importera. Została wystawiona faktura, dostał komplet dokumentów do nowego fabrycznie samochodu, bez żadnych wpisów bez rejestracji, dostał też komplet kluczyków. Nie miał pojęcia o wadzie prawnej samochodu. Dowiedział się telefonicznie o powódki, że samochód został zatrzymany. Powód już nie był wtedy właścicielem. Została odesłana akcyza, ksero faktury zakupu.

(faktura numer (...) k. 8, przesłuchanie pozwanego protokół rozprawy z 21.05.2018 r. czas nagrania: 00:04:11-0:08:198 k. 126-127)

W dniu 12 września 2014 r. powódka (...) Sp. z o.o. w W. nabyła przedmiotowy pojazd za kwotę 105.000,00 zł od pozwanego. Pojazd został zarejestrowany w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatu G. w dniu 16 września 2014 r.

Spółka wybrała pozwanego jako sprzedawcę, ponieważ zajmował się sprzedażą pojazdów, nadto pracownicy spółki sprawdzili dokumentację pojazdu, auto było nowe, miało 100-200 km przebiegu, nie było nigdy rejestrowane.

(faktura (...)G./ (...) k. 7, decyzja nr WK.5410.2. (...)2014.KW k. 218-219, zeznania świadka M. B. protokół rozprawy z 13.04.2018 r. czas nagrania: 00:38:53-00:54:39 k. 109, zeznania świadka M. B. protokół rozprawy z 13.04.2018 r. czas nagrania: 00:38:53-00:54:39 k. 109)

Powódka zbyła przedmiotowy pojazd na rzecz siostrzanej spółki (...) Sp. z o.o. w W., a spółka ta w dniu 21 lipca 2016 r. sprzedała pojazd spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Z kolei spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zbyła własność pojazdu na rzecz (...) S.A. z siedzibą we W. w dniu 19 września 2016 r. i zawarła z nabywcą Umowę Leasingu Operacyjnego, której przedmiotem był rzeczony pojazd.

(faktura nr (...) k. 9, faktura VAT (...) k. 10, umowa leasingu operacyjnego nr (...) k. 11-12)

W dniu 11 października 2016 r. w trakcie odprawy granicznej ujawniono, że samochód osobowy marki S. (...) nr rej (...), numer VIN (...), figuruje w bazie (...) jako utracony, podlegający zatrzymaniu. Kraj rejestracji Czechy.

(notatka urzędowa k. 143, 207)

Pojazd o numerze VIN: (...) został utracony w wyniku oszustwa kredytowego (art. 211 czeskiego kodeksu karnego) dokonanego w salonie (...), adres: Pod P.'ankou 217/1, (...) na szkodę firmy: ŠkoFIN s.r.o., ID no.; (...), adres: P. 635/6, (...). Dn. 07.07.2014 r. J. (...) ur. (...), zam.: N.. 30. června 508, 289 24 M., adres korespondencyjny: P. (...), (...), podając nieprawdziwe dane dotyczące zatrudnienia i zarobków, zawarł z firmą (...) umowę kredytową na zakup ww. pojazdu opiewającą na kwotę 632 560 koron czeskich. Pojazd został mu wydany 9.07.2014 r. Tego samego dnia pan (...) odstąpił ww. pojazd nieznaney osobie za kwotę 20 tysięcy koron czeskich.

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa złożyła 29.07.2014 r. firma (...) w jednostce (...) Policji Kryminalnej w 1. Wydziale Przystępczości (...) (O. ředitelstvi policie P. I, S. krminální policie a vyšetřování odbor hospodářské kriminality 1. oddělení hospodářské kriminality, adres: B. 6, 110 00 (...) – wydział P. 7, F. K. 24); nr zgłoszenia: (...) (...) - (...) - HE.

Pojazd był ubezpieczony w firmie (...) pojišť'ovna a.s., adres: K. Š. 656/3, (...). Firma (...) wypłaciła firmie (...) odszkodowanie w wysokości 592.605 koron czeskich (sprawa nr 2014138956) i to ona jest obecnie właścicielem pojazdu. Właściciel pojazdu na terenie Czech był zainteresowany odzyskaniem pojazdu i w związku z tym pojazd zwrócono pierwotnemu właścicielowi.

(postanowienie o umorzeniu dochodzenia k. 151, 206, pismo k. 209, zgłoszenie likwidacji zdarzenia ubezpieczeniowego wraz z tłumaczeniem k. 395-396, wyrok karny wobec J. S. wraz z tłumaczeniem k. 402-410)

Decyzją z dnia 12 grudnia 2016 r. Prezydent Miasta Stołecznego W. umorzył postępowanie w sprawie rejestracji pojazdu marki S. (...), nr VIN: (...), na który wydano tablice rejestracyjne z numerem (...) – jako bezprzedmiotowe.

(decyzja w sprawie AO-D-IX-II.5410.1.44.2016. (...) k. 197)

Postanowieniem z dnia 8 marca 2017 r. Starosta G. z urzędu postanowił wznowić postępowanie zakończone decyzją ostateczną Starosty G. nr WK.5410.2. (...).2014.KD z dnia 15.10.2014 r. w sprawie rejestracji pojazdu marki S. (...), nr VIN: (...) zarejestrowanego na rzecz firmy (...) Sp. z o.o. pod numerem rejestracyjnym (...).

(postanowienie w sprawie WK.5410.2. (...).2014.KW k. 114, 216)

Decyzją nr WK.5410.2. (...).2014.KW Starosta G. z urzędu uchylił decyzję własną z dnia 15/10/2014 r. numer WK.5410.2. (...).2014.KD w sprawie rejestracji pojazdu oraz odmówił rejestracji w sprawie rejestracji samochodu osobowego marki S. (...), nr VIN: (...) zarejestrowanego na rzecz firmy (...) Spółka z o.o. pod nr rejestracyjnym (...).

(decyzja nr WK.5410.2. (...).2014.KW k. 218-219, zeznania świadka M. B. protokół rozprawy z 13.04.2018 r. czas nagrania: 00:38:53-00:54:39 k. 109)

W związku z zaistniałą sytuacją (...) S.A. z siedzibą we W. odstąpiło od umowy zawartej z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i zażądało zwrotu uiszczonych cen, zaś (...) Sp. z o.o. analogicznie postąpiła w stosunku do Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

(oświadczenie (...) S.A. k. 15, oświadczenie (...) Sp. z o.o. k. 16)

Powódka w dniu 10 stycznia 2017 r. złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży z dnia 12 września 2014 r. w związku z wadą prawną pojazdu, żądając zwrotu zapłaconej kwoty, tj. 105.000,00 zł, w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Pozwany odebrał w/w oświadczenie w dniu 12 stycznia 2017 r.

(pismo powódki k. 17, potwierdzenie odbioru k. 18)

Pismem z dnia 23 stycznia 2017 r. pozwany, oświadczył, że nie uznaje zgłoszonego przez powódkę roszczeń i kwestionuje skuteczność złożonego oświadczenia z uwagi na jego bezpodstawność. Wskazał m.in. że nie miał świadomości, że pojazd jest kradziony oraz że dokonał wszystkich czynności sprawdzający.

(pismo pozwanego k. 19-20)

Wynagrodzenie za korzystanie z samochodu segmentu (...) klasy S. (...) tj. przedmiotowego pojazdu w okresie od 12 września 2014 do 11 października 2016 roku tj. w czasie 25 miesięcy określone zostało w kwocie 54 711,11 złotych netto za cały okres. Wynagrodzenie za korzystanie z przedmiotowego pojazdu w okresie od 12 września 2014 do dnia wydania niniejszej opinii tj. do dnia 14 lutego 2019 roku tj. w czasie 53 miesięcy określone zostało w kwocie 105 882,20 złotych netto.

Jako wynagrodzenie za korzystanie z samochodu należy traktować wszystkie koszty, które trzeba zapłacić właścicielowi pojazdu za to, że się go użytkuje.

Ceny najmu krótkoterminowego nie zmieniły się i są takie same w 2019 r. jak i w latach 2013-2015. Dane dotyczące najmu długoterminowego można uzyskać z kolei badając księgi rachunkowe podmiotów zajmujących się najmem długoterminowym. Wartość rynkowa samochodu wpływa na wysokość czynszu najmu wprost proporcjonalnie. Samochód musi się amortyzować w określonym czasie, koszt zakupu rozkłada się na określoną ilość miesięcy.

Koszty najmu samochodów uzależnione są od segmentu rynku, w którym znajduje się konkretny najmowany samochód, przedmiotowa S. (...) znajduje się w segmencie (...) – samochodów rodzinnych. Wszystkie koszty związane z naprawą i eksploatacją pojazdu oraz serwisem ponosi wypożyczalnia.

Utrata wartości rynkowej samochodu S. (...) w okresie od 12 września 2014 do 11 października 2016 roku określona została w kwocie 37 100 złotych brutto tj. 30 162,60 złotych netto. Utrata wartości rynkowej przedmiotowego samochodu w okresie od 12 września 2014 do 14 lutego 2019 roku określona została w kwocie 50 800 złotych brutto tj. 41 300,81 złotych netto. Cena rynkowa oparta jest w oparciu o katalogi. Firma, która wydaje katalogi prowadzi badania rynku i oparcie wyceny na katalogu jest najbliższe stanowi rzeczywistości.

(opinia biegłego w zakresie techniki samochodowej i ruchu drogowego k. 221-226, ustna opinia uzupełniająca protokół rozprawy z 29.03.2019 r. czas nagrania: 00:02:35-00:27:04 k. 273, opinia uzupełniająca pisemna k. 354-361, ustna opinia uzupełniająca protokół rozprawy z 21.10.2019 r. czas nagrania: 00:04:03-00:08:06 k. 387 – transkrypcja k. 413-415)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie w postaci załączonych do akt dokumentów, których prawdziwość nie budzi wątpliwości, które wzajemnie ze sobą korelowały, tworząc spójną, logiczną całość, a także w oparciu o zeznania świadka M. B., które to zeznania w zakresie wyżej ustalonych faktów uznał za wiarygodne i mające oparcie w pozostałym zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się również na wydanych w sprawie pisemnych i ustnych opiniach biegłego - uznając je za podstawę do dokonania ustaleń w przedmiotowej sprawie. Mimo że dowód z opinii biegłego, tak jak każdy inny, podlega ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., to jednakże sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych. W konsekwencji odwołanie się przez sąd dokonujący oceny dowodu z opinii biegłego, do takich kryteriów jak: zgodności opinii z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także poziomu wiedzy biegłego, stanowi wystarczające i należyte odniesienie się do wiarygodności dowodu z opinii biegłego sądowego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 7 listopada 2000 roku, I CKN 1170/98, OSNC 2001, nr 4, poz. 64; z 15 listopada 2002 roku, V CKN 1354/00, niepubl. czy z 7 kwietnia 2005 roku, II CK 572/04, niepubl.).

Wydane w sprawie opinie biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego są spójne, logiczne, uwzględniają wszystkie okoliczności sprawy, a nadto opinie w sposób kompleksowy ustosunkowywały się do zakreślonej tezy dowodowej. Tok rozumowania przedstawiony przez biegłego należy uznać za skrupulatny i logiczny, zaś wnioski za przekonujące i zrozumiałe. Opinia biegłego była wprawdzie kwestionowana przez stronę powodową, ale w zakresie, w którym nie była ona podstawą ustaleń faktycznych dokonywanych przez Sąd w niniejszej sprawie dlatego też Sąd w rezultacie podzielił wnioski wszystkich opinii i uczynił je podstawą swych ustaleń.

Mając na względzie rządzącą procesem cywilnym zasadę kontradiktoryjności postępowania, a także fakt, że strony reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników nie zgłosiły innych wniosków dowodowych, a nadto nie znajdując podstaw do przeprowadzenia dowodów z urzędu (art. 232 k.p.c.), Sąd rozpoznał niniejszą sprawę, biorąc pod uwagę stan faktyczny ustalony na podstawie powyżej wskazanych dowodów. Sąd nie uwzględnił wniosku strony powodowej o otwarcie na nowo przewodu sądowego, bowiem wskazane przez powodową Spółkę okoliczności, które w jej ocenie wymagały szczegółowego wyjaśnienia, nie miały żadnego wpływu na ocenę prawną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a prowadzenie postępowania dowodowego we wskazanym przez powódkę zakresie jedynie wpłynęłoby na przedłużenie niniejszego postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo Sąd uznał za zasadne w całości.

Powódka swoje roszczenie wywodzi z art. 556 k.c. podnosząc, że sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę prawną, czyli sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana stanowi własność osoby trzeciej albo jeżeli jest obciążona prawem osoby trzeciej (art. 556³ k.c.). Jeżeli z powodu wady prawnej rzeczy sprzedanej kupujący złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy, może on

żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy, zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł z nich korzyści, a nie otrzymał ich zwrotu od osoby trzeciej, oraz zwrotu kosztów procesu. (art. 374 k.c.) Do wykonywania uprawnień z tytułu rękojmi za wady prawne rzeczy sprzedanej stosuje się przepisy art. 568 § 2-5 k.c., z tym że bieg terminu jednego roku rozpoczyna się od dnia, w którym kupujący dowiedział się o istnieniu wady. Nadto zobowiązujący charakter umowy sprzedaży powoduje, że jej ważność nie jest uzależniona od przysługiwania sprzedawcy prawa własności sprzedawanej rzeczy.

W momencie, kiedy pozwany przeniósł własności samochodu osobowego marki S. (...) rok produkcji 2014, nr VIN: (...) samochód ten widniał już w bazie (...) jako utracony, podlegający zatrzymaniu. Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa złożyła 29.07.2014 r. firma (...) w jednostce (...) Policji Kryminalnej w 1. Wydziale Przystępczości (...) (O. ředitelství policie P. I, S. krminální policie a vyšetřování odbor hospodářské kriminality 1. oddělení hospodářské kriminality, adres: B. 6, 110 00 (...) – wydział P. 7, F. K. 24); nr zgłoszenia: (...) (...) - (...) - HE.

W tym przypadku rzecz sprzedana stanowiła więc własność osoby trzeciej, nie wystąpił więc tzw. podwójny skutek (zobowiązująco-rozporządzający) umowy zobowiązującej do przeniesienia własności rzeczy. Kupujący znalazł się więc w sytuacji, w której pomimo zapłaty ceny sprzedaży nie stał się właścicielem rzeczy sprzedanej. W takiej sytuacji konieczne jest ustanowienie odpowiedzialności sprzedawcy za zaistniały stan faktyczny. Przesądza o tym absolutny charakter odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi (zob. A. Szpunar, Uwagi do rękojmi..., s. 15 i n.). Należy bowiem pamiętać, że odpowiedzialność sprzedawcy na podstawie przepisów o rękojmi jest niezależna od winy sprzedawcy. Bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostaje więc fakt, że pozwany nie miał świadomości, że przedmiotowy samochód należy do osoby trzeciej. Dołożenie należytej staranności, a nawet brak obiektywnej możliwości dowiedzenia się przez pozwanego o wadzie prawnej dotyczącej samochodu marki S. (...) nie zwalniają go z odpowiedzialności (tak też J. Jezioro w: Kodeks..., red. E. Gniewek, 2011, s. 1022)

W ocenie Sądu również bez znaczenia jest, że powódka, składając oświadczenie o odstąpieniu od umowy, wskazała, że „w związku z wadą prawną (w dniu transakcji auto pochodziło z kradzieży) i koniecznością zwrotu auta do pierwszego właściciela...”, bowiem błędne nazwanie wady prawnej nie ma wpływu na skuteczność oświadczenia kupującego o odstąpieniu od umowy sprzedaży w wykonaniu uprawnienia z tytułu rękojmi. Powtórzenie błędnej oceny charakteru wady rzeczy w pozwie o zwrot ceny nie uzasadnia oddalenia powództwa. (por.: wyrok SN z dn. 28.11.2000 r. sygn. akt I CKN 313/00)

Należy również podkreślić, że nabywca podlegający ochronie przewidzianej w art. 169 § 1 k.c. może powołać się na wadę prawną zakupionej rzeczy polegającą na tym, że rzecz stanowi własność osoby trzeciej (por. wyrok SN z dnia 24.07.2008 r. IV CSK 182/08) tym samym roszczenie z tytułu rękojmi jest roszczeniem samodzielnym w stosunku do roszczeń wynikających z art. 169 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego S. P. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 105.000 złotych.

O odsetkach ustawowych od w/w zasądzzonego roszczenia Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. uwzględniając wniosek powódki w tym zakresie. Sąd zasądził odsetki od dnia 20 stycznia 2017 r. bowiem pozwany odebrał oświadczenie o odstąpieniu przez powódkę od umowy w dniu 12 stycznia 2017 r., termin spełnienia świadczenia upływał w dniu 19 stycznia 2017 r., bowiem wynosił on 7 dni, tym samym od dnia 20 stycznia 2017 r. pozwany pozostawał w zwłoce. (punkt 1 wyroku)

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c. ustalając, że pozwany ponosi koszty procesu w całości, jako przegrywający sprawę i pozostawiając ich rozliczenie, co do wysokości, referendarzowi sądowemu po prawomocnym zakończeniu sprawy. (punkt 2 wyroku)